

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. IV. De Superioris Regularis humilitate, charitate, patientia, ac fortitudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

carius Christi vicem Christi debet gerere, 1. In beneplaciti ejus promotione, 2. In potestatis ejus auctoritate, 3. In similitudinis ejus representatione, scil. ut ea, quæ vult, promoveat in subditis, & ejus auctoritate illa possit, quæ eis expediunt, & eum in se imitabilem illis moribus & vitâ demonstrat, h. i.

VI. Tria singulariter in illo reluceant; de quibus *S. Bonav. l. c.* dicens: *Quamvis in omnibus virtutum exemplis debeat Rector animarum precedere subditos, specialiter tamen in his tribus, 1. In communis observantia conformitate, 2. In mansuetudinis humilitate, 3. In maturitatis honestate. Tit. 2. In omnibus te ipsum prabe exemplum bonorum operum in doctrina, in integritate, in gravitate. h. i.*

CAPUT IV.

De Superioris Regularis humilitate, charitate, patientia, & fortitudine.

NB. Hæ quatuor virtutes, inter alias, amabilem & recommendabilem suis reddunt Superiorem subditis, ejusque doctrinam; ut facilius hanc ab illo acceptent, & in communi vivere non detrectent. De quibus jam ex parte actum est in præced. Cap.

Porro *S. Bonav.* necessarias Superiori virtutes tradit in compendio in c. 9. Lucae, dicens: *Pralatis ad plebem regendam sunt necessaria tria, scil. humilitas animi, equanimitas zeli, & perspicacitas*

tas iudicii. h. i. Auctoritatē hujus Seraphici Do-
ctoris sæpius hic cito, quia ille fuit expertissimus &
dexterrimus in animarum regimine, & maximæ
experientiæ, simul & sanctitatis Seraphicæ. Uti
& *S. Bernardi*; qui compendiatam virtutum se-
riem hanc Prælato scribit in declamat. *Eva pru-*
dentia, Ada temperantia, Cain iustitia, Petro de-
fuit fortitudo. Quam virtutis quadrifariæ perfe-
ctionem, & cathedram sanctitatis omnino exigis
ministerium hoc, de quo loquimur. h. i.

I. *Humilitatem* in tribus ostendat; quæ *S. Bo-*
nav. in Ala 4ta explicat, dicens: Primò *Anima-*
rum Rector sit humilis in moribus, ut mores ejus o-
stendant, eum non alta de se sentire, nec affectare
prælationem, sed timere, & coactum tenere, & ma-
gis desiderare subesse: & eos, quibus præest meliores
se judicare; & eorum potius se servum, quam Ma-
gistrum vel Dominum reputare. Luc. 22. Qui ma-
ior est in vobis, fiat sicut minor, & qui præcessor est,
sicut ministrator. Ego autem in medio vestrum sum,
sicut qui ministrat &c. Secundò, *Sit etiam humi-*
lis affabilitate, ut subditi facilem accessum ad eum
habeant, & fiducialiter ei loqui, de quibus indi-
gent, audeant: & patienter eos audiat, & benigne eis
satisfaciat, & studiosè instruat, & alacriter exhor-
teretur &c. Tertiò *Sit etiã humilis in usu rerum tem-*
poralium, ut nihil habeat pomposum, vel diligit,
sed omnia, que habere videtur, paupertatem vo-
luntariam demonstrant, & humilitatem ostendant,
scil. vestes, libri, cella, lectulus, utensilia, mensa,
palea, &c. ut nihil in omnibus appareat, quod no-
tam jactantia, curiositatis habeat: nec talia fieri ab
aliis

aliis patitur: similia enim similibus congaudent, alta sublimibus, humilia humilibus delectando. Non est autem humilis cordis indicium, curiosa querere, pretiosa affectare, excelsa ambire. Job. 41. 25. Omne sublime videt: ipse est rex super universos filios superbiae. h. i. Monet tamen S. August. Superiores in Regula: Quando necessitas disciplina minoribus coercendis dicere vos verba dura compellit; si etiam in ipsis modum vos excessisse sentitis, non à vobis exigitur, ut ab eis veniam postuletis, ne apud eos, quos oportet esse subiectos, dum nimia servatur humilitas, regendi frangatur auctoritas. Sed tamen petenda est venia ab omnium Domino, qui novit etiam eos, quos plus iuste forte corripuistis, quanta benevolentia diligatis. h. i.

II. Charitas ostendat se fraterna compassione, consolatione, supportatione, quæ exhibenda est in firmis ac debilibus corpore, & mente; de quibus latius S. Bonav. in Ala 2. Infirmus, qui afflictus sibi met subvenire non valet, eo ipso amplius tribulatur, quia ab his, à quibus deberet, non consolatur, non à labore relevatur: non subvenitur indigenti: nec habet sibi compatiemem: -- Bonus autem Prelatus agnoscit se Fratrum suorum patrem, non Dominum: & exhibet se eis medicum, non tyrannum: nec reputat eos ut jumenta sua, vel servos emptionis, sed ut filios hereditatis superna consortes: & facit eis, sicut vellet sibi fieri, si similiter indigeret. Sed fortes, & sani non sentiunt, quod sentit ager; ideo nesciunt eis compati, scient autem postea, cum dolebunt. Quod obijciant, quia sepe fingunt se debiliores quam sint: numquid propter hoc omnes sunt hypo-

hypo-

hypocrite judicandi? --- Expedit ergo Prælatum quandoque experiri infirmitates ceterorum, ut discat compari, h. i. De hac charitate ait S. August. in Regula: Non carnalis, sed spiritualis inter nos debet esse dilectio -- ipse verò Præpositus non se existimet potestate dominante, sed charitate serviente felicem. Honore coram omnibus Prælatus sit vobis, coram Deo substratus sit pedibus vestris, h. i. Hac charitas docet Prælatum, quærere non, quæ sua sunt, sed quæ subditorum, juxta verbum S. Bernardi l. 3. de confid. Præs: numquid ut de subditis crescas? nequaquam, sed ut ipsi de te. Principem te constituerunt, sed sibi, non tibi: Alioquin quo pacto te reputas Superiorem his, à quibus beneficium mendices? audi Dominum, qui potestatem habent super eos, benefici vocantur. h. i.

III. Patientia maximè necessaria videtur in tribus. I Propter multiplices labores, & curas, & occupationes diversimodè emergentes &c. Secundo est & patientia necessaria pro tardo profectu illorum, in quibus continuè fatigatur. Videt enim paucos eorum proficere: videt post, quia per multos conatus suos ea, quæ multo labore in modico jam emendari ceperant, ex facili iterum dilabuntur: & propter plures difficultates, & obstacula profectum spiritalem impediunt quasi in desperationem tendere fructum laboris sui. -- Hac & alia plura videns spiritualis Prælatus, qui omnia in veritate dijudicat, tabescit, & uritur: & non valens corrigere pro desiderio, in virtute patientie mirabiliter exercetur. Hucusque S. Bonav. in 3tia Ala. Ter-

tiō, necessaria est ei patientia pro ingratitude illorum, pro quibus tanta sollicitudine laborat, scilicet quod vix umquam eis satisfacit, quin semper conquerantur, quod aliter posset eis & melius facere, & vellet; quod saepe perplexus est, an debeat eorum importunitati cedere, & acquiescere in omnibus, quae cupiunt, vel rigide tenere, quod credit esse magis expediens -- item quod invertunt ei plurima, quae facit, & interpretantur ad deterius &c. item, quod etiam in faciem quidam resistunt ei &c. hucusque cit. S. Bonav. De his supra c. 22. lib. I.

Pergit S. Bonav. lc. His & aliis adversis, quibus impetitur, triplicis patientia scutum studeat opponere. 1. ut modestè, maturè, & benignè ad singula respondeat, & impetum fervoris reprimat, ne in voce aut vultu, seu moribus impatientiam ostendat. Tunc enim magis proficit per patientiam, & tandem devincit, quos impetuosè agendo amplius provocaret -- impatientia enim prelati confundit, quae promovere poterat bona. Secundò, studeat esse pacificus, ut nec vindicet se de illatis injuriis, nec in corde oderit illos, nec curam eorum segnius agat; nec querat eos à se amovere. immo libentius teneat eos, ut per hoc & illos & alios adificet, benefaciendo ingratis. -- Cum enim proprium officium Pastoris sit docere virtutes; si vitiosos removet à se, quos docebit? si medicus fugit aegros, quos curabit? &c. Tertio sit patiens, ut non minus sit voluntarius & studiosus ad exequenda ea, quae officii sui sollicitudo requirit, propter tardium laboris, vel tarditatem profectus, vel importuni-

portunitates subditorum, vel alia gravamina: quia sic ad alta merita pervenitur. h. i.

IV. Magna Fortitudine, robore animi, ac longanimitate indiget Prælati pro abolendis abusibus, sufferendis difficultatibus, tollendis obstaculis, lucrandis subditorum resistentium animis, in hoc maximè opere sancto, scil. promotione, & introductione vitæ regulariter communis. Quid ergo faciendum? Respondet *Alphonsus à Jesu Maria* Generalis Præpositus Ord. Carmel. Discal. in Consiliario Spirituali Prælatorum disc. 5. consi. 6. his verbis; *Ne Prælatus animo cadat in bene cepto S. Opere, quod Deus sibi innoxit, prosequendo. Sciendum est ipsi, quod, quanto plus adhibiturus sit diligentia ad promovendum subditorum suorum bonum, tanto majorem demones navaturi sint operam ad bellum ipsi movendum &c.* Confirmat dicto S. Gregorii l. 31. moral. c. 17. prope finem, ubi inquit: *Quia enim videt sanctæ mentis studium contra se, & aliis prodesse, multiplicatâ hanc satagit tentatione confodere. h. i.* Conatur dæmon animum Superioris frangere, ut à ceptis desistat, aut ipsemet virtutem abjiciat, ne alios corrigere valeat; quod ipsum figuratum est in filiis Job, quibus ademit vitam in domo fratris senioris, & Superioris. Hoc ipsum advertit dictus S. Gregor. l. 2. moral. c. 9. dum inquit: *Dum in majoris fratris domo convivantur, pereunt; quia tunc contra nos hostis vehementius vires accipit, quando & ipsos, qui pro custodia disciplina prælati sunt, ventri servire cognoscit. h. i.*

V. *Pusillanimis* non fiat, non à ceptis decidat, animum non despondeat, quamvis exilem fructum faciat; nam Matth. 13. maxima pars seminis perit, quia cecidit vel inter spinas, vel in petra duritiem, vel viæ tritæ incultam ariditatem. Huic similitudini insistens S. Chrysof. ita erigit animum Prælati: *Quia contingere potest, ut petra dura, via regia, & transitus se conversura sint in optimam terram; spina verò, & cardui mutandi in melius, meliores reddituri sint fructus, quàm terra alia, quæ semper fuere bona.* Sibi applicando hanc similitudinem pergit: *Tametsi certo sciam, quòd doceam sine fructu, non tamen propterea intermittam hoc facere; quia hoc modo coram Deo excusatus ero, quantumcumque nemo me audiat.* h. i. Magna consolatio pro Prælato, qui duris corde loquitur verbum salutis, verbum sanum, irreprehensibile!

CAPUT V.

De justitia zelo contra abusus, corruptelas, & delinquentes.

I. **Z**elus justitiæ est (ex S. Bonav. in prima Ala) quò armatus Rector animarum non potest aliquid injustum sine cordis murmure in se, & in aliis sustinere. *Tantum enim quisque bonus estimandus est, quantò plus, & purius odit malum; quantum enim res diligitur, tantum de ejus destructione doletur.* h. i.

II. Zelus ut sit virtus, debet regi per discretionem,